

Ο πρεσβευτής του Καζαντζάκη

Ο πολυμαθής και πολυταξιδεμένος ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗΣ έβαλε σκοπό της ζωής του να διασώσει και να ενισχύσει τη μνήμη του Νίκου Καζαντζάκη στον κόσμο. Και το πετυχαίνει ως ο επικεφαλής μιας εταιρείας που βρίσκεται σε 108 χώρες.

2

ΤΗΣ ΒΑΣΩΣ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ vmihop@yahoo.gr
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΖΩΗ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗ
www.zoehatzigiannaki.com

ΚΑΘΟΜΑΣΤΕ σε ένα γραφικό μπιστρό στην παλιά πόλη της Γενεύης. Ο Γιώργος Στασινάκης κρατάει στα χέρια του το τελευταίο τεύχος του περιοδικού «Le Regard cretois» («Κρητική ματιά»). «Βγαίνει στα γαλλικά, ελληνικά, ισπανικά και αγγλικά και κυκλοφορεί σε όλο τον κόσμο», λέει με περηφάνια. Η Διεθνής Εταιρεία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, της οποίας είναι πρόεδρος, αριθμεί περισσότερα από 4.500 μέλη σε 108 χώρες.

Ο κ. Στασινάκης ολοκληρώνει την έβδομη δεκαετία της ζωής του και έχει μία και μόνον αποστολή πια: να διατηρήσει τη μνήμη του εμβληματικού συγγραφέα σε όσους τον γνωρίζουν και να διαδώσει το πολύτιμο έργο του σε εκείνους που δεν το γνωρίζουν. Αυτή η επιλογή του, σχετίζεται με εφηβικές μνήμες και αποθημένα, που εκφράστηκαν στον κατάλληλο ενήλικο χρόνο και κάτω από τις κατάλληλες συνθήκες. Συγκεκριμένα, η απαγόρευση στον νεαρό Γιώργο από το συγγενικό του περιβάλλον να μην διαβάσει ποτέ Καζαντζάκη με την πρόφαση ότι υπήρξε άθεος, λειτούργησε εντελώς αντίθετα. Το πρώτο βιβλίο που αγόρασε με δικά του χρήματα, φτάνοντας φοιτητής στη Γαλλία, ήταν η Αναφορά στο Γκρέκο και μάλιστα στα γαλλικά.

Ενας σύγχρονος Οδυσσέας.

Το κουβάρι της ζωής του αξιοπρόσεκτου αυτού Έλληνα ξεκινάει από την Καλαμάτα τον Γενάρη του 1941. Ο ίδιος μεγαλώνει στον Πειραιά και περνάει τα μαθητικά του χρόνια στο γαλλικό κολλέγιο Άγιος Παύλος. Η επιθυμία του να γίνει διπλωμάτης τον οδηγεί στο Μπορντό για να σπουδάσει Νομικά και Πολιτικές επιστήμες. «Μάζεψα τα βιβλία μου κι έφυγα παραμονή του χουντικού πραξικοπήματος από την Ελλάδα. Ήταν Παρασκευή βράδυ», θυμάται. Η εργασία του στο Μπορντό με τίτλο «Ο Ρόλος του Στέμματος στο Ελληνικό Πολίτευμα», παίρνει το πρώτο βραβείο. Ο ίδιος γνωρίζεται με τη Μελίνα Μερκούρη, τον Μίκη Θεοδωράκη, τον Βασίλη Βασιλικό, τον Ανδρέα

1

Παπανδρέου, αλλά τελικά ζητάει και λαμβάνει άσυλο στην Ελβετία, αρνούμενος να υπηρετήσει στον ελληνικό στρατό της χούντας. Στη Γενεύη εργάζεται ως βοηθός Κοσμήτορα της Νομικής Σχολής και το 1972 καταλήγει να είναι ανώτερο διοικητικό και νομικό Στέλεχος στο CERN, όπου παραμένει μέχρι το 2003, μέχρι τη σύνταξή του δηλαδή. Ως εκ τούτου γνωρίζει άριστα το γαλλικό, το ελβετικό και το Διεθνές Δίκαιο.

Σε μια εκδήλωση στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης συναντάει την Ελένη Καζαντζάκη, χήρα του συγγραφέα. Εκείνη τον εκτιμά πολύ, τον προσκαλεί στο σπίτι της και του χαρίζει όλα τα βιβλία του συζύγου της στα ελληνικά. Του εκφράζει το παράπονο και τον φόβο της για το έργο του αείμνηστου συζύγου της και του αναθέτει, εν έτει 1988, το βαρύ φορτίο ίδρυσης ενός συλλό-

γου για τον Καζαντζάκη, με τη συμμετοχή και του Γιώργου Ανεμογιάννη, ιδρυτή του Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη στους Βαρβάρους Κρήτης. Αρχίζει έτσι ένα οδοιπορικό σε όλα τα σημεία της γης: Αζερμπαϊτζάν, Αιθιοπία, Αίγυπτο, Βολιβία, Βιετνάμ, Βενεζουέλα, Κόστα Ρίκα, Κούβα, Κροατία, Βαλκάνια. Ο κ. Στασινάκης φέρνει πάντα στις αποσκευές του το έργο του συγγραφέα και το παρουσιάζει στους εκάστοτε λαούς με κάθε τρόπο, ως θεατρικό, ως κείμενο προς ανάγνωση, ως διάλεξη, ως εκθέσεις, ως μουσική, ως οπτικο-ακουστικό υλικό, ως συνέδρια.

«Ο Καζαντζάκης με βοηθά να αισθάνομαι ελεύθερος μέσα στη φυλακή», θα του πει ένας φυλακισμένος στο Μαρόκο σε ένα γράμμα του. Ο ίδιος θα επιδιώξει να τον συναντήσει μέσω της διεθνούς Επιτροπής Ανθρώπινων Δικαιωμάτων.

- 1. Πρόεδρος.** Ο κ. Γιώργος Στασινάκης, πρόεδρος της εταιρείας φίλων Νίκου Καζαντζάκη.
- 2. Αποψη.** Η παλιά πόλη της Γενεύης.
- 3. Εκδοση.** Το γαλλικό τεύχος της ετήσιας επιθεώρησης που εκδίδει η Εταιρεία.

3

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ Από τη Γενεύη σε όλο τον κόσμο

ΕΔΡΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη είναι η Γενεύη και δι-οικείται από μια συντονιστική επιτροπή, η οποία εκλέγεται κάθε τρία χρόνια από τα περιφερειακά συμβούλια. Ο σύλλο-γος είναι οργανωμένος σε τμήματα κατά χώρες. «Στις 10 του περασμένου Δεκέμ-βρη γύρισα από το Μοντεβιδέο όπου έδωσα μία διάλεξη. Τα τελευταία 22 χρόνια έχω μιλήσει σε 81 χώρες. Εχω εντυπωσιαστεί ιδιαίτερα από το ενδια-φέρον που δείχνουν οι αραβικές χώρες για το έργο του συγγραφέα. Ίσως επειδή εκείνος έγραφε ότι μέσα στο σώμα του κυλάει αφρικανικό αίμα. Περιέγραφε την Αφρική με αγάπη, αν και δεν είχε πάει ποτέ. Η χώρα στην οποία μελετάται ενδελεχώς, είναι η λατινική Αμερική -εκεί τον λάτρεψαν για τις ιδέες που είχε για έναν καθαρό χριστιανισμό. Δυστυ-χώς στη Δυτική Ευρώπη δεν μελετάται πια ιδιαίτερα», αναφέρει.

Σκοπός του πρεσβευτή του ελλη-νισμού είναι να προωθήσει το έργο του συγγραφέα στους νέους, χωρίς να έχει ίχνος προπαγανδιστικής διά-θεσης. Αυτό που τον εντυπωσιάζει ιδιαίτερα είναι οι ερωτήσεις που του κάνουν οι μικροί μαθητές για τη σχέ-ση του Καζαντζάκη με το Θεό. «Ο Κα-ζαντζάκης δεν αφορίστηκε ποτέ», μου λέει και μου δείχνει τη γνήσια επιστο-λή από το Οικουμενικό Πατριαρχείο που τον επιβεβαιώνει. "Ζούσε αφορι-σμένος και εξόριστος" είπε κάποτε η Μελίνα κι επικράτησε η αντίληψη της αθέϊας του. Μάλιστα ήθελε να γίνει και καλόγερος στο Σινά, γιατί εκεί βρήκε την απόλυτη έκφραση της χρι-στιανοσύνης. Ο Θεός για τον Καζα-ντζάκη είναι μια πνοή. Πάντα πίστευε πως στα βάθη της ψυχής κάθε ανθρώ-που, υπάρχει μόνο ο Θεός. Ακόμη και στη ψυχή ενός άθεου!» ■

Ο κ. Στασινάκης φέρνει στις αποσκευές του το έργο του Καζαντζάκη και το παρουσιάζει στους εκάστοτε λαούς με κάθε τρόπο, ως θεατρικό, ως ανάγνωση, ως διάλεξη, ως έκθεση, ως μουσική».